

บทที่ ๕

สรุปผลของการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ผลของการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อนักเรียน" ระดับประถมศึกษาตอนปลายซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน" สรุปผลได้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ข้อเท็จจริงในการดูโทรทัศน์ของนักเรียน

๑.๑ สถานที่ดูโทรทัศน์ของนักเรียนส่วนมากจะดูที่บ้านและบ้านเพื่อน

ใกล้เคียง ความถี่ของการดูโทรทัศน์ของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองโรงเรียนดูโทรทัศน์ทุกวันมากที่สุด และจะชอบดูมากที่สุดในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เหตุผลที่ชอบดูในวันนี้เพราะมีรายการที่ชอบ

๑.๒ เวลาที่นักเรียนชอบดูโทรทัศน์มากที่สุด วันจันทร์ถึงวันศุกร์

นักเรียนชอบดูเวลา ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. มากที่สุดเหมือนกันทั้งชายและหญิง สำหรับวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดราชการ นักเรียนชอบดูโทรทัศน์เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ มากที่สุด วันหนึ่ง ๆ นักเรียนจะดูโทรทัศน์นานตั้งแต่ ๒ ชั่วโมงขึ้นไป ข้อเท็จจริงนี้นักเรียนโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักเรียนโรงเรียนปิบูลประชาสรรค์ทั้งชายและหญิงจะเหมือนกัน

๑.๓ ก่อนเลือกชมรายการโทรทัศน์ นักเรียนทั้งสองโรงเรียนส่วน

มากจะสนใจในชื่อเรื่องก่อน และจะเลือกชมรายการตามความสนใจของนักเรียนเอง ขณะชมรายการจะสนใจในความสนุกเพลิดเพลินของเรื่องมากที่สุด เมื่อไม่พอใจรายการ นักเรียนโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งชายและหญิงจะหมุนเปลี่ยนสถานีเองตามความพอใจเป็นส่วนมาก แต่นักเรียนโรงเรียนปิบูลประชาสรรค์ทั้งชายและหญิงต้องขออนุญาตพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ก่อนจึงจะเปลี่ยนได้

๑.๔ รายการโทรทัศน์ที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ ภาพยนตร์บันเทิง
นักเรียนโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะชอบ ภาพยนตร์ฝรั่งมากที่สุดทั้งชาย
และหญิง ส่วนนักเรียนโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ชอบ ภาพยนตร์ไทยมากที่สุดทั้งชาย
และหญิง

๑.๕ รายการเพลงที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือนักเรียนโรงเรียน
สาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักเรียนชายชอบเพลงสากล นักเรียนหญิงชอบ เพลง
ไทยสากล นักเรียนโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ทั้งชายและหญิงจะชอบเพลงลูกทุ่ง
มากที่สุด

๑.๖ ประเภทของภาพยนตร์ที่นักเรียนชอบคือ นักเรียนชายของ
โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชอบภาพยนตร์การ์ตูน นักเรียนหญิงชอบ
ภาพยนตร์สืบสวน ลึกลับ จารกรรม และอาชญากรรมเหมือนกับนักเรียนหญิง
โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ นักเรียนชายโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ชอบภาพยนตร์
สงครามมากที่สุด

๑.๗ ประเภทของละครทางวิทยุโทรทัศน์ปรากฏว่า นักเรียนชอบ
เหมือนกันทั้งหมดคือ ชอบประเภทตลกขบขันมากที่สุด

๑.๘ นักเรียนชอบวิธีการโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ โดยทำเป็น
ภาพยนตร์การ์ตูนมากที่สุด และมีความรู้สึกว่าการโฆษณาสินค้าทำให้เสียเวลาใน
การชมรายการและรู้สึกเบื่อ ไม่สนใจในสินค้านั้นเลยมากที่สุด

๒. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการชมรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับประโยชน์
ที่ได้รับในด้านความรู้ ด้านการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผล
ปรากฏดังนี้ คือ

๒.๑ ได้ประโยชน์ทางด้านความรู้ทั่วไปมากกว่าอย่างอื่น

๒.๒ ได้รับความเพลิดเพลินจากการชมมาก แต่ทำให้เกิดความ
เกียจคร้าน มีอารมณ์อ่อนไหว และเสียเวลา

๒.๓ รายงานข่าวสารและสารคดีทำให้ได้รู้ทันต่อเหตุการณ์โลก และเห็นสภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์

๒.๔ รายงานธรรมะหรือศาสนาให้ประโยชน์ในทางอบรมจิตใจ ให้เป็นคนดีและทำให้รู้เรื่องเกี่ยวกับศาสนาดีขึ้น

๒.๕ รายงานเพื่อกุสสตริให้ประโยชน์ในทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๒.๖ รายงานกีฬาทำให้มีความรู้ในเรื่องกีฬามากขึ้น และรู้จักวิธีออกกำลังกายที่ถูกคอง

๒.๗ รายงานแฟชั่นทำให้รู้จักการแต่งกายดีขึ้น

๒.๘ รายงานการอธิบายหรือสนทนาทำให้รู้จักฟังและคิด และได้รับความรู้และความคิดใหม่ ๆ

๒.๙ รายงานอนามัย ทำให้รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยดีขึ้น

๒.๑๐ รายงานดนตรี เพลง ศิลปะ ได้ประโยชน์ในทางผ่อนคลายอารมณ์

๒.๑๑ รายงานภาษาและวรรณคดี ได้ประโยชน์ในด้านความเข้าใจภาษาดีขึ้น และให้เข้าใจวรรณคดีมากขึ้น

๒.๑๒ รายงานเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทำให้รู้ถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น

๒.๑๓ รายงานทายปัญหา ทำให้ได้รับความรู้รอบตัวมาก

๒.๑๔ รายงานภาพยนตร์บันเทิงได้ประโยชน์ในด้านความเพลิดเพลินมากที่สุด

๒.๑๕ รายงานละครได้รับประโยชน์ในด้านความเพลิดเพลินและได้รับคติสอนใจ

๒.๑๖ รายการโฆษณาสินค้าทำให้รู้จักสินค้าต่าง ๆ ดีขึ้น และรู้จัก
ตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า

๒.๑๗ รายการพิเศษที่ทางการเผยแพร่ให้ประโยชน์ในก้นทำให้
ความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๒.๑๘ ความเชื่อของนักเรียนในรายการที่ชม ปรากฏว่า นักเรียน
เชื่อรายการด้านความรู้ และรายการข่าวมากกว่าอย่างอื่น

๓. อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียน ผลปรากฏดังนี้

๓.๑ นักเรียนได้เลียนแบบคำพูดที่เป็นภาษาสะแลงมาใช้มากกว่า
อย่างอื่น และเลียนแบบทรงผมน้อยที่สุด

๓.๒ นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจ เมื่อได้เลียนแบบคาราและเลียนแบบ
คาราเพราะชอบ

๓.๓ เมื่อนักเรียนเลียนแบบคารา นักเรียนดูผู้ปกครองและครู
ห้ามมิให้ทำ

๓.๔ นักเรียนมีความเห็นว่า การนุ่งน้อยห่มน้อยของผู้แสดงไม่
เหมาะสมที่จะดู

๓.๕ การแสดงทางโทรทัศน์เช่นการ ฆาตกรรม การต่อสู้
ทำให้นักเรียนรู้สึกสะเทือนอารมณ์ ถ้าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับผีหรือเรื่องน่ากลัว
อื่น ๆ นักเรียนจะรู้สึกกลัว เกิดความคิดฟุ้งซ่านไม่กล้าไปไหนคนเดียว

๓.๖ นักเรียนอยากอยู่ในครอบครัวที่มีความสุขมากกว่าครอบครัว
ที่มีการทะเลาะกัน

๓.๗ นักเรียนมีความเข้าใจว่ารายการที่ชมและการแสดงเหล่านั้น
ไม่ใช่เหตุการณ์จริง ๆ เป็นเพียงการแสดงเท่านั้น

๓.๘ ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับมากที่สุดในการชมโทรทัศน์ คือได้รับความบันเทิงมากที่สุด

๓.๙ ผลของการเรียนเมื่อชมรายการโทรทัศน์ ปรากฏว่าผลของการเรียนปกติ

สรุปผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าฐานะทางครอบครัวของนักเรียนมีอิทธิพลต่อนักเรียนเหมือนกัน แต่ไม่เหมือนกันหมดทุกอย่าง นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมของที่อยู่อาศัยและสังคมที่นักเรียนอยู่อาศัยก็มีอิทธิพลต่อนักเรียนด้วย ถึงอย่างไรก็ตาม นักเรียนก็มีบางสิ่งบางอย่างที่เป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัดสินใจและมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เด็กในวัยนี้นอกจากขึ้นอยู่กับอิทธิพลต่าง ๆ แล้วตัวเองก็มีความสำคัญไม่น้อยเหมือนกัน ดังนั้นจึงสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้คือ

๑. อิทธิพลของฐานะทางครอบครัวที่มีต่อนักเรียน

๑.๑ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี มีอิสระในการเลือกรายการมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี คือถ้าไม่พอใจจะเปลี่ยนสถานีเองทันที แต่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดีต้องขออนุญาตก่อนจึงจะเปลี่ยนได้

๑.๒ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี มีโอกาสดูรายการโทรทัศน์ได้ทุกวัน แต่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี โอกาสที่จะดูโทรทัศน์ไม่แน่นอน คือไม่สามารถจะดูโทรทัศน์ได้ทุกวัน

๑.๓ ระยะเวลาดูโทรทัศน์ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี เปรียบแล้วตั้งแต่ ๒ ชั่วโมงขึ้นไปมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี

๑.๔ การเลือกชมรายการ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีจะเลือกชมเฉพาะรายการที่ชอบ แต่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี จะชมรายการใดก็ได้เมื่อมีเวลา

๑.๕ ความสนใจอยากซื้อสินค้าตามที่โฆษณาทาง โทรทัศน์ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี จะมีมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี

๑.๖ ในด้านความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับรายการต่าง ๆ ที่ได้ชม ฐานะทางครอบครัวก็มีบทบาทคล้ายเหมือนกัน เช่น ความรู้สึกเกี่ยวกับการนุ่งน้อยห่มน้อยของผู้แสดง นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีมีความเห็นว่าสวยดี แต่ นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี จะเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะดู ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีเคยชินกับสิ่งเหล่านี้ เช่น ได้เห็นบ่อย ๆ หรือบางครั้งคนในครอบครัวก็อาจจะแต่งเหมือนกัน จึงรู้สึกว่าเป็นของธรรมดา ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี ไม่ค่อยจะได้มีโอกาสพบบ่อยนัก โดยเฉพาะคนในครอบครัวอาจจะไม่เคยแต่งเลย ดังนั้นจึงคิดว่าเป็นการไม่เหมาะสมที่จะดู

๑.๗ รายการต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ นักเรียนแต่ละกลุ่มชอบไม่เหมือนกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีจะชอบรายการที่ให้ความเพลิดเพลิน ส่วนตัวมากกว่า แต่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี จะสนใจในรายการที่สามารถนำไปใช้ได้มากกว่า เช่น รายการทำอาหาร เป็นต้น

๑.๘ ปฏิกริยาตอบของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนเมื่อเลียนแบบการทางหรือผู้แสดงทางโทรทัศน์ ปรากฏว่าไม่ว่าครอบครัวจะมีฐานะอย่างไร ผู้ปกครองจะห้ามนักเรียนเลียนแบบการทางหรือผู้แสดงในทางไม่ดีทั้งนั้น

๒. อิทธิพลของสังคมและสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกชมรายการโทรทัศน์ของนักเรียนด้วย กล่าวคือ

๒.๑ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีจะเลือกชมรายการที่มีรสนิยมแตกต่างไปจาก นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและอิทธิพลของฐานะทางครอบครัวรวมกันก็ได้ เพราะนักเรียนที่

มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีอาจคลุกคลีอยู่ในสังคมที่มีรสนิยมอีกอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงอาจทำให้นักเรียนกลุ่มนี้มีรสนิยมและชอบศิลปะ ตามสังคมที่ตนคลุกคลีอยู่ก็ได้ เช่น นักเรียนที่มาจากฐานะทางครอบครัวดี จะชอบภาพยนตร์ฝรั่งเป็นส่วนมาก แต่นักเรียนที่มาจากฐานะทางครอบครัวไม่ค่อยดีจะชอบภาพยนตร์ไทย

๒.๒ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี ชอบเพลงสากลและเพลงไทยสากลมากที่สุด แต่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดีจะชอบเพลงลูกทุ่งมากที่สุด

๒.๓ เปอร์เซนต์ในการเลือกชมรายการ อิทธิพลของสังคมและสิ่งแวดล้อมมีน้อยมาก นักเรียนจะเลือกชมตามความสนใจของนักเรียนเองมากที่สุด ยกเว้นนักเรียนที่ไม่มีเครื่องรับโทรทัศน์อยู่ที่บ้านต้องไปดูที่อื่นก็จำเป็นต้องดูรายการใดก็ได้

๓. อิทธิพลของตัวนักเรียนเอง เนื่องจากว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายนี้เป็นวัยกำลังจะย่างเข้าสู่วัยรุ่น ดังนั้นพฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่จะคิดว่าความคิดเห็นของตัวเองถูกต้องมากที่สุด แต่ว่าอารมณ์ไม่รุนแรงเท่าที่วัยรุ่น ดังนั้นการตัดสินใจของนักเรียนจึงมีบทบาทสำคัญ นอกจากครอบครัว สังคมและสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อนักเรียนแล้ว อายุของนักเรียนก็มีอิทธิพลในการตัดสินใจของนักเรียนเหมือนกัน ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกันมีความสนใจเหมือนกัน ในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

๓.๑ การเลือกชมรายการ นักเรียนเลือกชมรายการตามความสนใจของนักเรียนเอง

๓.๒ นักเรียนชอบภาพยนตร์บันเทิงมากที่สุด

๓.๓ ละครโทรทัศน์นักเรียนชอบประเภทตลกขบขันมากที่สุด

๓.๔ การโฆษณาต่าง ๆ นักเรียนชอบทำเป็นประเภทภาพยนตร์การ์ตูน

๓.๕ ความคิดเห็นในรายการเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันมากที่สุด

๓.๖ การยอมรับอิทธิพลต่าง ๆ ที่ได้รับชม นักเรียนยอมรับคล้ายกัน เช่น นักเรียนชอบเขียนแบบคำพูดที่เป็นภาษาสะแลงมากที่สุด และเขียนแบบทรงผมน้อยที่สุด รู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้เขียนแบบคารา และเขียนแบบคาราเพราะชอบ

๓.๗ ความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ในรายการที่ชม เช่น การฆาตกรรมที่โหดร้ายทารุณ เรื่องราวเกี่ยวกับผีหรือสิ่งน่ากลัว นักเรียนมีความรู้สึกเหมือนกัน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับวัยของนักเรียนก็ได้ เพราะว่่านักเรียนมีอายุได้เสี่ยกัน

ขอเสนอแนะ

เนื่องจากว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับคนทุกวัยในขณะนี้ ดังนั้นเพื่อให้สื่อมวลชนชนิดนี้มีความรับผิดชอบยิ่งขึ้น จึงควรได้มีการศึกษาและพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นที่จะเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ผู้ดำเนินการจัดรายการและรายการที่จัดออกอากาศทางโทรทัศน์ควรระคำนึ่งถึงประโยชน์ของผู้ชมที่จะได้รับมากที่สุด และควรระนึกเสมอว่าผู้ชมโทรทัศน์มีทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ดังนั้นควรจัดรายการที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษา ด้านชีวิตประจำวัน และด้านความบันเทิง ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะควรจะได้พิจารณาถึงคุณและโทษที่จะส่งผลกระทบต่อเยาวชน เช่น ความรู้ทั่ว ๆ ไป ความรู้ที่สัมพันธ์กับการเรียน รายการส่งเสริมความรักชาติ เพื่อที่จะปลูกฝังนิสัยที่ดีงามให้แก่เด็ก และควรระลดหรือเลิกจัดรายการเกี่ยวกับผี บทบาทฆาตกรรม หรือการต่อสู้ที่สยดสยองหวาดเสียวหรือทารุณโหดร้ายเสีย ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นอันตรายแก่จิตใจของเด็ก นอกจากนี้ควรจะมีรายการสำหรับเด็ก โดยเฉพาะเพื่อที่เด็กสามารถจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

๒. เนื่องจากว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่เห็นภาพการเคลื่อนไหว ได้ยินคำพูด และกิริยาท่าทางต่าง ๆ ประกอบไปด้วย ฉะนั้นผู้แสดงทุกท่านจึงควรจะได้ระลึกไว้เสมอ

ว่าในบรรดาผู้ชมรายการที่ตนกำลังแสดงอยู่นั้น มีผู้ชมวัยเด็กและผู้มีการศึกษาน้อยปน
อยู่ด้วย สิ่งที่จะเป็นภัยต่อผู้ชมหรือซัคหรืออาจซัคคือศีลธรรม จารีตประเพณีก็ควรจะ
ไต่ถามว่า สิ่งที่คุณแสดงควรจะได้สังวรณตลอดเวลาการแสดงคือ

๒.๑ คำพูด จากผลการวิจัยเรื่องนี้ปรากฏว่าสิ่งที่นักเรียนเลียน
แบบมากที่สุดในการชมรายการคือคำพูดของผู้แสดง ^{ประสิทธิ์} ดังนั้นผู้แสดงควรพยายามหลีกเลี่ยง
เสียงคำพูดที่ไม่สุภาพ ภาษาสะแลงทั้งหลาย คำพูดที่เป็นสองแง่สองมุม และคำพูด
ที่จะเป็นภัยต่อสังคม ทั้งนี้เนื่องจากว่า ถ้าหากว่าผู้แสดงใช้คำพูดที่ดีแล้วจะเป็นการ
เผยแพร่ภาษาไทย และช่วยกันรักษาและส่งเสริมภาษาไทยของเราเอาไว้และให้
แพร่หลายยิ่งขึ้นไปด้วย

๒.๒ กิริยาท่าทาง กิริยาท่าทางเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะประ-
กอบคำพูดให้เป็นจริง เป็นจังขึ้นมาได้ ดังนั้นเมื่อนักเรียนเลียนแบบคำพูดของผู้แสดง
การเลียนแบบกิริยาท่าทางก็จะตามมา จากผลของการวิจัยปรากฏว่ามีนักเรียนจำนวน
ไม่น้อยที่เลียนแบบกิริยาท่าทางของผู้แสดง ดังนั้นผู้แสดงทุกท่านควรจะได้
คำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย สิ่งใดที่คิดว่าชนบชรรวมนิยมประเพณีของไทยเราไม่นิยมแล้ว
ก็ไม่ควรจะได้แสดงให้มากนัก ควรจะสนับสนุนสิ่งที่เป็นของไทยเราแท้ ๆ เพื่อจะได้
เป็นเยี่ยงอย่างที่ดีของผู้ชม โดยเฉพาะเด็ก และทำให้ผู้ชมนิยมในตัวผู้แสดงเพิ่มขึ้น
อีกด้วย

๒.๓ การแต่งกาย ถึงแม้ว่าวัฒนธรรมทางตะวันตกจะมีอิทธิพล
มากในเมืองไทยเราก็คงตาม เนื่องจากว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ประชาชนนิยมมาก
ดังนั้นผู้แสดงจึงควรจะช่วยกันส่งเสริมวัฒนธรรมการแต่งกายของไทยเราให้แพร่หลาย
ยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าจะไม่มากนักแต่ก็ควรจะให้ เป็นสิ่งเตือนใจไม่ให้ผู้ชมและเยาวชนรุ่น
หลังลืมนวัฒนธรรมไทยเรา

๓. ผู้ชมรายการทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ควรรู้จักเลือกชมรายการที่มีประโยชน์
และรู้จักตัดสินใจที่จะยอมรับเอาสิ่งที่จึงามและเป็นประโยชน์ไปปฏิบัติ การชมโทรทัศน์

ไม่จำเป็นจะต้องทำตามสิ่งที่ได้รับชมเสมอไป ควรจะรู้จักว่าสิ่งใดมีประโยชน์และ
 สิ่งใดที่เป็นโทษ แล้วเลือกปฏิบัติตามในสิ่งที่เหมาะสมและให้คุณค่าแก่เราเท่านั้น
 สำหรับนิสิต นักศึกษา และนักเรียน ควรจะรู้จักแบ่งเวลาในการดูโทรทัศน์ให้เหมาะสม
 อย่าให้เสียเวลาเรียนหรือทำให้การเล่าเรียนเสียได้ และควรจะเป็นผู้ช่วยแนะนำ
 ให้ผู้อื่นเลือกชมรายการที่เป็นประโยชน์ เหมาะสมกับวัยและสมควรพิจารณาที่ชาณ-
 ฉลาด รู้จักคุณและโทษของแต่ละรายการ

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์ ควรจะให้คำแนะนำแก่นักเรียนใน
 เรื่องวิธีดูโทรทัศน์ เช่น ระวังนั่งชมห่างจากจอ บทบาทการแสดงเกี่ยวกับฆาตกรรม
 บทบาทหวาดเสียว สยดสยอง การพกอาวุธอย่างเปิดเผย ตลอดจนเรื่องผีว่าไม่ใช่
 เรื่องจริงเป็นเพียงการแสดงเท่านั้น นอกจากนี้ควรจะได้แนะนำถึงวิธีเลือกชมราย-
 การ และแนะแนวทางให้นักเรียนรู้จักตัดสินใจเลือกชมรายการ ตลอดจนเข้าใจใน
 รายการที่ชมมากขึ้น เป็นการสร้างวิจารณญาณที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เด็กจะได้เป็นผู้
 ชมโทรทัศน์ที่ฉลาดต่อไปภายหน้า

สรุปแล้วจะเห็นว่าจากผลการวิจัยเรื่องนี้ นักเรียนส่วนมากได้ให้ความสนใจ
 ต่อโทรทัศน์มากกว่าสื่อมวลชนชนิดอื่น ๆ และนักเรียนจะสนใจในรายการทุกรายการ
 แต่รายการที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ รายการบันเทิงที่เป็นทั้งภาพยนตร์และการแสดง
 ดังนั้นรายการเหล่านี้เมื่อนำมาออกอากาศทาง โทรทัศน์ จึงควรจะได้มีการเลือกพัน
 ตรวจสอบเอาเฉพาะรายการที่เป็นประโยชน์จริง ๆ ทั้งในค่าน้ำให้ความรู้ และความ
 บันเทิงที่ไม่มีโทษแก่เด็กเท่านั้น ฉะนั้นรายการประเภทที่ทำให้เด็กเกิดความหวาดกลัว
 สะเทือนอารมณ์ และทำให้เสียสุขภาพจิต เช่น รายการฆาตกรรมที่สยดสยองเกินไป
 ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก เรื่องผีหรือเรื่องน่ากลัวอื่น ๆ ไม่ควรจะนำมาออกรายการ
 เพราะจากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กส่วนมากมีความรู้สึกสะเทือนอารมณ์
 และหวาดกลัวในเรื่องเหล่านี้มาก จึงอาจทำให้สุขภาพจิตของเด็กเสียได้ โดยเฉพาะ
 เรื่องผี และเรื่องน่ากลัว เด็กส่วนมากรู้สึกกลัวไม่กล้าไปไหนคนเดียว เป็นต้น

นอกจากนี้แล้ว เรื่องใดที่การแสดงผลความจริงมากเกินไป ก็ไม่ควรจะ นำมาออกอากาศ เช่น การพกอาวุธอย่างเปิดเผย การไล่ยิงกันตามถนนหนทาง หรือสถานที่ชุมนุมชน แม่ว่าจะเป็นการแสดงความแค้นก็ตาม แต่จากผลการวิจัย ยังมี ^{เรื่องอื่น ๆ} ^{ที่} ^{อีก} ^{ผู้} ^{คน} ^{เขา} ^{ใจ} ^{ว่า} ^{เป็น} ^{เรื่อง} ^{จริง} ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางให้ ^{ผู้} ^{คน} ^{นำ} ^{ไป} ^{ปฏิบัติ} ^{ได้} ถ้าหากว่า ^{ผู้} ^{คน} ^{ไม่} ^{ใคร} ^{รับ} ^{คำ} ^{แนะนำ} ^{ที่} ^{ถูกต้อง} อีกประการหนึ่งการแสดงผลแต่ละเรื่อง ไม่ว่าจะภาพยนตร์หรือละคร จะเห็นได้ว่าเนื้อเรื่องไม่ไ้สนับสนุนถึงการประกอบอาชีพของผู้แสดงมากนัก เช่น นางเอก พระเอก ส่วนมากจะไม่มีบทบาทที่ต้องทำมาหากินอย่างยากลำบาก เพื่อจะยกฐานะตัวเองให้ร่ำรวยได้ จะมีก็แต่ร่ำรวยโดยบังเอิญหรือร่ำรวยเพราะโชคชะตามากกว่า ดังนั้นผู้ชมจึงไม่ได้รับตัวอย่างที่ดีพอที่จะนำไปปฏิบัติได้ จากการวิจัยเรื่องนี้ปรากฏว่านักเรียนส่วนมากมีความคิดเห็นว่า ภาพยนตร์และการแสดงส่วนมากจะแสดงถึงวิธีการทำมาหากินน้อยมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ถ้าภาพยนตร์และการแสดงแต่ละเรื่องจะได้แทรกวิธีการทำมาหากินพอที่ผู้ชมจะได้เป็นคติหรือแนวทางบ้างก็จะทำให้ภาพยนตร์และการแสดงนั้นมีคุณค่ายิ่งขึ้น ยิ่งผู้ชมเป็นเด็กแล้วก็จะพยายามเลียนแบบสิ่งที่ตนเองได้ชมจากผู้แสดงที่ตนชอบนำมาปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เด็กและแก๊งค์คนอื่นด้วย เพราะผลการวิจัยเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่า ขณะชมรายการโทรทัศน์นักเรียนส่วนมากจะสนใจใน เนื้อหาของการแสดง มากที่สุด /

การวิจัยที่ควรจะทำต่อไป

เนื่องจากว่าอิทธิพลของโทรทัศน์ได้มีผู้ทำการวิจัยมาแล้วหลายคนทั้งในระดับมัธยมศึกษา เด็กวัยรุ่น และนิสิตนักศึกษา ดังนั้นควรจะได้มีการศึกษาถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อบุคคลในอาชีพหรือระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อจะเปรียบเทียบว่าคนต่างอาชีพหรือต่างระดับการศึกษากัน ได้รับอิทธิพลจากโทรทัศน์แตกต่างกันเพียงไร จะได้ทราบความต้องการของบุคคลเหล่านี้ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการจัดรายการสนองความต้องการของผู้ชมโดยทั่วไปต่อไป